

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **D.P.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 lutego 2018 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 września 2017 r.,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 27 lutego 2017 r.,

p s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania:

2. obciążyć skazanego D. P. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) złotych.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 27 lutego 2017 r., skazał D.P. na karę łączną roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności za ciąg dwudziestu jeden przestępstw z art. 279 § 1 k.k. i in. oraz za przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 2 k.k. i art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a także uniewinnił od popełnienia pięciu przestępstw z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny w [...], po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, wyrokiem z dnia 14 września 2017 r., zmienił częściowo zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie 2 – w miejsce ustalenia, że przypisane oskarżonemu czyny stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. przyjął, iż opisane zachowania składają się na jeden czyn ciągły wyczerpujący znamiona występkę z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a w konsekwencji powołany w podstawie wymiaru kary przepis art. 91 § 1 k.k. zastąpił przepisem art. 11 § 3 k.k. i wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności złagodził do roku i jednego miesiąca. Ponadto, uniewinnił oskarżonego od popełnienia przypisanego mu w punkcie 3 czynu z art. 165 § 1 pkt 2 k.k. i wydatkami postępowania w tej części obciążył Skarb Państwa; uchylił rozstrzygnięcie z pkt 8 (przepadek dowodów rzeczowych) i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w D.P. do ponownego rozpoznania, a także uchylił rozstrzygnięcie z pkt 5 (kara łączna) i orzekł karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet dwa dni zatrzymania w sprawie. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Obecnie obrońca skazanego złożył wniosek o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 ust. 2 lit. a k.p.k., wnosząc o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego w [...] i Sądu Okręgowego w D.P., uniewinnienie D.P. od popełnienia zarzucanych mu czynów, ewentualnie przekazanie sprawy sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania. Ponadto obrońca skazanego wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka S. O., na okoliczność ustalenia, że w dniu 31 października 2015 r. A. M. dopuścił się kradzieży karty kredytowej, a następnie w dniach 31 października 2015 r., 1 i 2 listopada 2015 r. był w sklepach, m.in. w sieci „Żabka”, na stacjach paliw, gdzie dokonywał za pośrednictwem wyżej wymienionej karty kredytowej zakupów różnych towarów, w szczególności papierosów, z zamiarem dalszej odsprzedaży tych produktów, w tym także na okoliczność, że D. P. nie miał wiedzy co do sposobu, w jaki A.M. wszedł w posiadanie papierosów, które nabył od A.M. oraz że nie posiadał wiedzy co do tego, czy i w jaki sposób A.M. wszedł w posiadanie karty kredytowej, za pośrednictwem której dokonywał zakupów, oraz że nigdy nie posiadał karty

kredytowej, za pomocą której A.M., przy obecności świadka, dokonywał zakupów w różnych jednostkach handlowych; względnie o uprzednie sprawdzenie powyższych okoliczności w trybie art. 97 k.p.k.

W uzasadnieniu wniosku podniósł, że w sprawie, po wydaniu prawomocnego wyroku, ujawnione zostało nowe osobowe źródło dowodowe w postaci świadka S. O., który towarzyszył A.M. w dniach 31 października 2015 r., 1 i 2 listopada 2015 r., tj. datach odpowiadających datom czynów przypisanych skazanemu D. P. – i według twierdzeń skazanego – posiada on wiedzę, w jaki sposób A.M. wszedł w posiadanie karty kredytowej, gdzie dokonywał zakupów i jakie produkty kupował oraz czy skazany, wspólnie i w porozumieniu z A.M. dokonywał zakupów z użyciem karty kredytowej, w posiadanie której w sposób nieuprawniony wszedł A.M..

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku z dnia 15 grudnia 2017 r. wniósł o oddalenie wniosku o wznowienia postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

Przypomnieć należy, że przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołuje się w swoim wniosku obrońca, przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. W piśmiennictwie wskazuje się, że wskutek usunięcia z dniem 1 lipca 2015 r. z art. 540 § 1 pkt 2 zwrotu "*nie znane przedtem sądowi*", nowe fakty lub dowody mogące stanowić podstawę wznowienia, mogą być uprzednio nieznanne, nie tylko sądowi, ale również stronie (D. Świecki (w:), D. Świecki (red.), B. Augustyniak, K. Z. Eichstaedt, M. Kurowski, Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 540 k.p.k., Tom II, LEX 2015). Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie uznaje się, iż nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo

zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2011 r., III KO 77/10, LEX nr 736766; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, nr 7-8, poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 1995 r., II KO 76/94, OSNKW 1996, nr 1-2; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2004 r., III KO 32/02, OSNKW 2004, z.10, poz. 99 i cytowane tam orzecznictwo; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., III KO 73/08, R-OSNKW 2009, poz. 396; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz, t. III, Warszawa 2012 r., s. 375-376, 380-381).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych faktów, czy dowodów, w rozumieniu przywołanego przepisu, które w sposób wiarygodny podważyłyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, a więc to, że D.P. działając w krótkich odstępach czasu, z góry powziętym zamiarem, wspólnie i w porozumieniu z A.M., dopuścił się kradzieży z włamaniem na konto bankowe w banku Millennium S.A. należące do firmy S. Sp. z o.o. w ten sposób, że przy użyciu utraconej przez M. O. karty przedpłatowej wraz z kodem PIN dokonał płatności za szereg zakupów. Bez wątplenia fizycznie poszczególnych płatności dokonywał A.M., jednak odbywało się to nie tylko za wiedzą, ale i przy czynnym współudziale skazanego. Podobnie, wejście w posiadanie przez A. M. karty przedpłatowej wraz z kodem PIN, było okolicznością znaną skazanemu, o czym świadczy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a czemu - również i w tym postępowaniu - skazany konsekwentnie zaprzecza. W tych okolicznościach, chociaż osoba S. O. może być z formalnego punktu widzenia postrzegana jako „nieznane przedtem źródło dowodowe” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., to obrońca w żadnej mierze nie wykazał, aby zeznania tego świadka mogły w sposób wysoce prawdopodobny i wiarygodny podważyć prawdziwość dokonanych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych.

Niewątpliwie ocena przydatności proponowanych przez wnioskującego o wznowienie postępowania nowych dowodów powinna być dokonywana nie samoistnie, ale w ścisłym powiązaniu z oceną dotychczas zgromadzonych w

postępowaniu dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., sygn. akt IV KO 148/09, OSNwSK 2010/1/611).

Wyrok skazujący D.P. oparty został przede wszystkim na zeznaniach M. O., częściowo na podstawie zeznań A.M. (głównie składanych w początkowej fazie postępowania) oraz w pewnych fragmentach w oparciu o wyjaśnienia D.P.. Ustalony stan faktyczny – jak podnoszono już wyżej – wskazywał jednoznacznie, iż A.M. i D.P. działali w ramach przemyślanego planu, dokonywali zakupów w przeciągu krótkiego okresu czasu, w różnych placówkach handlowych, tak by nie wzbudzać podejrzeń, a zatem z pełną świadomością wspólnego wykonywania poszczególnych czynów zabronionych. Role obu mężczyzn w tych przestępstwach były ściśle określone. Udział w nich D.P. sprowadzał się do sfinansowania zakupu od nieustalonych osób skradzionej M.O. karty kredytowej, a następnie wskazywania, jakie produkty i w jakiej ilości ma „kupić” A.M. za pomocą tej karty, a potem ich odebrania. Warto też zauważyć, że A.M. został skazany za przestępstwa tożsame z tymi, które zarzucono D. P. Przyznał się on do ich popełnienia, nie negując wówczas ani swojej roli, ani roli D.P.. W tym kontekście wskazane we wniosku o wznowienie postępowania okoliczności, mające zaprzeczać udziałowi D.P.

w przestępczym procederze i wskazywać, że kradzieży karty kredytowej i zakupów przy jej użyciu różnych towarów miał dopuścić się tylko A.M., nie są w sposób wiarygodny podważyć prawdziwości ustaleń przyjętych w prawomocnie zakończonym postępowaniu.

Nie sposób oprzeć się wrażeniu, iż przedstawiona we wniosku o wznowienie postępowania argumentacja obrońcy skazanego stanowi dalszą nieuprawnioną polemikę z prawidłowo poczynionymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji (s. 4-8 uzasadnienia), które następnie zostały zaaprobowane przez Sąd odwoławczy (s. 3-4 uzasadnienia). Sąd odwoławczy słusznie uznał, że *„przypisane skazanemu D. P. przestępstwo z pkt 2 ma solidne podstawy faktyczne, dowodowe i materialnoprawne”* (s. 6 uzasadnienia). Trafnie też zauważył prokurator, iż *„pojawienie się informacji o dowodzie, wskazującym na sprawstwo innej osoby w świetle zgromadzonego i przywołanego wyżej materiału dowodowego, nie podważa wiarygodnych ustaleń Sądów orzekających w niniejszej sprawie”*.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że argument wniosku o wznowienie postępowania, wskazujący na ujawnienie się nowego osobowego źródła dowodowego w postaci świadka S. O., skutecznie nie podważył dowodów stanowiących podstawę ustaleń dokonanych przez Sądy orzekające w tej sprawie, pozwalających na przypisanie D. P. przestępstwa w kształcie zmodyfikowanym przez Sąd Apelacyjny w [...].

Podkreślić przy tym należy, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na obalenie prawomocnym wyrokiem skazującym zasady domniemania niewinności, ciężar uprawdopodobnienia podstawy do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. spoczywał na wnioskodawcy. Zatem to obrońca skazanego, powołując się na podstawę *de novis* miał obowiązek wykazania wysokiego prawdopodobieństwa błędności prawomocnego orzeczenia skazującego i zasadności wniosku o wznowienie postępowania, czego jednak nie uczynił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

O kosztach sądowych postępowania wznowieniowego rozstrzygnięto na podstawie art. 639 k.p.k.

kc